

EG GJØRDI TAÐ IKKI FYRI PENGARNAR

– Eg hevði fast arbeiði og manglaði ikki pengar. Eg var meiri tvungin ella hóttur at vera við, og hóttanum hevði eg meira ella minni livað undir alt mít lív, so fyri meg snúði tað seg meira um at gera uppreistur fá enda á øllum

EIRIKUR LINDENSKOV

Soleiðis sigur Rólant, sum var ein teirra, ið varð dømdur fyri bankaránið í Kollafirði 10. januar í 1985.

Rólant koyrði bilin, meðan hinir báðir, ein 21 ára gamal og ein 22 ára gamal framdu sjálvst ráníð.

Sum Rólant sigur, so stóðst uppreistrarhugurin frá uppvøksturin. Hann vaks upp í Suðuroy, og har var sera ringt skil.

– Vit systkin vóru sera nógv happað og útsett saman við øðrum, sum eisini komu á skeivu síðuna av lívinum, sigur Rólant.

– Mong børn vórðu totalt offrað. Har gingu menn og misbrúktu børn. Og tá børnini boðaðu frá, so vóru tað børnini sum vórðu revsað – og ikki menninir, sum gjørdur seg inn á tey.

Búð einsamallur í fyra ár

Hjá Rólanti vóru ikki onnur motiv, enn uppreisturin. Hann hevði, síðani hann var 15 ára gamal búð einsamallur á kamari. Men stutt fyri ráníð flutti hann í íbúð í kjallaranum hjá foreldrunum saman við eldra beiggjanum. Men hann heldur, at hjá øðrum av hinum báðum monnunum var motið uttan iva pengar.

– Hesin maðurin, sum var dani, kendi eina damu í Kollafirði, og hann hevði lagt merki til hesa bankadeildina, sum lá fyri seg sjálva og nær við høvuðsvegin gjøgnum Kollafjørð. Tað var hann, sum fann upp á tað, sum eg skilti tað, sigur hann.

Rólant var júst fyltur 19 ár, tá ráníð varð framt. Tá dómur fall, varð hann dømdur tvey ára fongsul fyri at hava verið medvirkandi í ráðinum, meðan hinir báðir hvør fingi hálvtriðja ára fongsul.

Dugdi ikki at tiga

Bankaránið varð avdúkað, tí at teir høvdu nýtt nógvir pengar, og tí at onkur ikki kundi tiga.

– Tá man ger slíkt í uppreistri, so

Rólant hevur búð í Svøríki í fleiri ár. Hann hevur sína egnu fyrirtøku, »Hantverkar'n í Høgsby«. Í 2011 var hann so heppin at vinna 2,1 milliónir krónur, og tí er hann í dag ein skuldarfríur maður.

vil man gjarna, at onkur skal frætta um tað. Annars er eingin meining við tí, sigur Rólant.

– Eg var meira tvungin við. Men tá tú gert slíkt, so skalt tú verða klárur til at taka avleiðingarnar, leggur hann dent á.

Rólant flutti úr Suðuroy til Havnar saman við familjuni, tá hann var 14 ár. – Tá man flytir, kemur man ofta í skeivt umhvørvi og er eitt lætt offur. Tað kom eg eisini, og var úti í ymsum, sum ikki var gott.

Rólant heldur, at tað var gott, at hann varð tikin.

– Tí eg slapp burtur úr tí – og slapp undan órógvinum, sum ein tilík gerð hevur við sær. Eg fekk nakrar aðrar dómar seinni, men teir vóru ikki altíð so rættvísir, greiðir Rólant frá.

Rólant og hinir báðir menninir fóru til Danmarkar at sita dómin. Av tí at Rólant hevði skikkað sær so væl í

fongslinum, fekk hann boðið at verða latin leysur eftir at hava sitið í eitt ár.

Hann varð sendur heim og hevði fingið upplýst, at hann nú var ein fríur maður, um hann passaði arbeiðið, sum hann hevði fingið.

Vildi ikki vera undir eftirliti

– Men tá hann kom heim, fekk hann at vita, at hann skuldi vera undir eftirliti av Kriminalforsorgini.

Hann skuldi arbeiða hjá Tórshavnar kommunu og skuldi hvønn dag oman á Kriminalforsorgina til Karina Kjølbro at skriva undir eina vátan.

Men tað vildi hann ikki.

– Eg hevði fingið at vita, at eg skuldi heim sum ein fríur maður. Eg hevði arbeiði at fara til, og vildi ikki starvast hjá Tórshavnar kommunu og vera undir eftirliti av Kriminalforsorgini. Tí valdi eg at sita restina av dóminum

– og sat tí í umleið eitt háltv ár afturat í varðhaldinum í Føroyum, sigur Rólant.

– Tá tú hevur sitið tín dóm, so er tað yvirstaðið, og eingin kann brúka tað ímóti tær. Tá hevur tú galdið samfelagnum títt aftur. Við at sita 2/3 av dóminum, vart tú fríur maður, um tú einki kriminelt gjørdi hetta tíðarskeiðið, vísir hann á.

Men hann fekk kortini aðrar trupulleikar og aðrar dómar.

Ofta álopin

Rólant sigur, at hann fekk ikki frið frá øðrum, sum vildu reypa sær av at gera einum bankaránara ónáðir. Hann varð sæddur sum eitt lætt offur.

– Tað vóru fleiri, sum vildu gera seg upp og leggja á okkum við harðskapi. Eg varð álopin fleiri ferðir og varð dømdur fleiri ferðir, sigur Rólant,

sum heldur, at hann mundi sita í eitt háltv ár tilsamans fyri harðskap.

– Tað er heilt sikkurt, at tað var sjálvverja fyri tað mesta. Eg skal ikki siga, at ikki onkur var á forkerta staðnum í onkrari løtu. Vit vóru væl fyri kropsliga. Men vit høvdu ein dóm, og vit høvdu okkara rykti, og tí hildu nógvir tað vera stórt at sláa okkum. Men tað skuldu teir ikki havt gjørt, tí teir kláraðu tað ikki.

– Eg kundi sjálvandi bara latið teir sligið og ligið niðri. Men tað vildi eg ikki og sló aftur. Eg fekk ongantíð prógvað, at tað var í sjálvverju, og tí varð eg dømdur fyri harðskap fleiri ferðir.

Gjerdist millióningur

Rólant giftist føroyskari konu úr Kollafirði, har hann búði í 18 ár. Tey eiga bæði børn og ommu- og abba-børn. Men í 2010 vórðu tey skild. Árið eftir var Rólant so heppin, at hann vann 2,1 milliónir krónur í lottospælinum Triss Lotto í Svøríki.

– Tvær milliónir eru ikki so nógvir pengar, tí teir eru skjótir at brúka, sigur Rólant. Men hann hevur brúkt pengarnar skilagott, tí hann eigur í dag hús síni og bilar og byggifelagið »Hantverkar'n í Høgsby«, sum hann rekur sína byggifyrirtøku ígjøgnum.

– Eg mátti taka lán eftir hjúnarskilnaðin, so tað kom sera væl við at vinna – tað kom sum ein gáva, sigur hann.

Rólant arbeiðir sum timburmaður við felag sínum, sum hann hevur havt síðani 2006. Hann hevur av og á fólk í arbeiði, eins og praktikantar, sum hann lærir upp.

– Eg havi verið í byggibransjuni síðani eg var 13 ára gamal, so eg havi nógvar royndir, sigur hann.

Rólant er útbúgvinn bilmekanikari. Hann lærði hjá Ivan Johansen í Havni. Lærutíðin varð avbrotin í 1985 vegna ráníð. Hann gjørdi læruna lidna hjá RAG VAG, sum virkadi frammi í Dal í Kollafirði.